

Thematisch werken of thematiseren?

Kobi Wanningen

Expert in ontwikkeling en
educatie van het jonge kind

Aandacht voor de behoeften van de kinderen en aandacht voor de behoefte van de leerkrachten:

- **Plezier** hebben, alleen, met elkaar, met jou
- **Positieve relaties** hebben,
- **Autonomie** voelen, het zelf mogen doen.
- **Betrokken zijn**
- **Spelen en bewegen**
  - Betekenisvol bezig zijn
  - Veel kunnen ontdekken
  - De wereld vergroten

- <https://www.dehaagsescholen.nl/nieuws/krachtig-kleuteronderwijs-door-spelend-leren/>

Thematiseren geeft ruimte aan kinderen samen met hun leerkracht:

- Laat je leiden door wat kinderen al weten of nieuwsgierig naar zijn, om het met jou verder te gaan ontdekken.
- In interactie, samen ontdekken, samen eigenaar zijn van het thema zijn.
- Vertrouwen hebben in kinderen, samen op pad gaan.
- Dat is **Thematiseren**

Thematiseren

- Een betekenisvol, dynamisch en interactief proces van kinderen en jou als professional

what a
difference
another
perspective
makes!

Uitgangspunten bij het thematiseren

Persoonlijke waarde	Interesse, betrokkenheid, kennis en ervaring
Sociaal culturele waarde	Wereldoriëntatie: Echte (en fantasie) onderwerpen inbrengen van buiten in de kinderwereld. Kennis vergroten, kennisoogst
Wederkerigheid en dynamisch	Regie professional: doelen, inhouden en basisactiviteiten. Inbreng kinderen: op inhoud en activiteiten
Doelen, inhouden, activiteiten. Spel en interactie	Spel: hart van thematiseren gr 1-3 In interactie met de professional wordt geleerd in de zone naaste ontwikkeling Onderzoek en ontwerp t.g.v. spel

Fasen thematiseren

Fasen	Wat
Fase 1 Vorbereidingsfase	Planning, focusdoelen, inhouden, verplichte activiteiten. (themaplan) Taal/rekenmethode of doelen SLO gr 3
Fase 2 Oriëntatiefase	Oriëntatie op thema inhoud met startactiviteit(en) Kennis en vragen verzamelen, spelverhalen in themahoek Onderzoek en ontwerp
Fase 3 Uitvoeringsfase	Werken en spelen in het thema, bijstellen, uitbreiden, spelscripts, focussen, kansen in spel benutten, kennismuur vullen.
Fase 4 Afrondingsfase	Afsluiting thema: activiteit, feest, afbouw hoeken, kennisoogst...
Fase 5 Evaluatie en vervolg	Evaluatie bevindingen in Iln volgsysteem, Doelen herhalen in nieuw thema. Aanzet/overgang naar nieuw thema.

Actief en speelbaar thema

De wereld van buiten naar binnen halen

Thematiseren en beredeneerd aanbod:

- Thematisch aanbod met focusdoelen in leerlijnen, oefeningen en/of methoden.
- Inspirerende speelleeromgeving, kansen voor spel, activiteiten die leiden tot brede ontwikkeling

Impliciet	Onderwijsdoelen en inhouden zijn in de leeromgeving verborgen: 'leeromgeving als methodiek'. Door spel en ontwikkelingsmateriaal onbewust doelen 'oefenen'	Professional: Doelbewust spel begeleiden door: verbinden, verbreden en verdiepen. Kansen in spel grijpen en creëren.
Expliciet	Onderwijsdoelen en inhouden worden gepland en bewust aangeboden. Herhaald handelen oefenen met instructie binnen een	Professional: Doelgericht oefenen, verbreden en verdiepen. Passend instructiemodel

Thema's uit methodieken	Actieve speelbare thema's	En jullie thema? Hoe actief en speelbaar? Inbreng kinderen?
Herfst	Ik krijg natte voeren Ik ben de tuinman, de boswachter ect Wij spotten vogels	
Ziek zijn	Ik ben ziek en ik word weer beter Ik ga naar de dokter In het ziekenhuis, de tandartspraktijk, de dierenarts	
Lente	Wij zorgen voor de kippen, schapen.. We maken de tuin groen en kleurrijk. Naar het tuincentrum	
Feest	Ik ben jarig We vieren een verjaardag We versieren het huis voor	
Nav een boek	Naar de fietsenmaker Kikker is verliefd De krijtjes staken	
De baby	Er is een baby geboren We gaan naar het consultatiebureau	
De tijd	De klok staat stil Op het nippertje	

Vragen vooraf om het speelbare thema vast te stellen

- 1. Wat is de betekenis of persoonlijke waarde van het thema voor kinderen?
- 2. Welke thema inhoudten zijn relevant, wat valt er te leren, verrijken kennis?
- 3. Welke interessante/logische zijsporen kunnen ook zichtbaar worden in het thema?

Grip op je leerlijnen en doelen

- Zet de observatie en/of methodedoelen onder elkaar.
- Maak 5x een periode/blok/themaplanning:
Wat moeten de kinderen eigenlijk per blok voor taal en rekenen en overig leren?
- Gebruik:
  - Methodedoelen (SLO)
Spreken en luisteren en meetkunde voor het thema
  - SLO aanbodsdoelen inhouden:
    - Oriëntatie op jezelf en de wereld,
    - Drama
-

Focusdoelen en routinedoelen

Focusdoelen: doelen die je gepland aanbiedt en herhaalt in leerkracht gebonden activiteiten en via spel.

De inhoud is nodig voor de ontwikkeling/doorstroom. Staan in de themaplanning en worden geëvalueerd.

Routinedoelen: doelen die vaak voorkomen en door dagelijkse herhaling vanzelf worden geleerd. Staan niet in de themaplanning.

Taal - jonge kind (fase 1)

Mondelinge taalvaardigheid

Woordenschat en woordgebruik

- uitbreiden van de receptieve woordenschat
- uitbreiden van de productieve woordenschat
- woorden gebruiken voor concrete zaken en voor schoolse omgang
- verschillende en nieuwe woorden gebruiken (bekeken/uitbreiding, semantiek)
- (nieuwe) woorden vormen (morfologie)

Spoken (vloeiend en verstaanbaar)

- vertellen (een monoloog houden) voor vertrouwd publiek:
  - uitleg geven, bijv. bij een tekening
  - een verhaal vertellen of navertellen
- vertellen over een gebeurtenis of ervaring
- klanken vormen (fonologie)
- zinnen vormen (syntaxis)
- gebruiken van eenvoudige signaalwoorden (bijv. en, toen, daarom) voor samenhang in een verhaal
- herkennen van en afstemmen op het gespreksdoel (met hulp)
- herkennen van en afstemmen op het publiek (met hulp)
- gebruiken van non-verbale ondersteuning
- (nieuwe) woorden kiezen en gebruiken
- vloeiend en verstaanbaar praten met ondersteuning (pauses, aanwijzingen en herformuleringen mogen voorkomen)

Luisteren

- luisteren (bijv. klassikaal) als in kleine groepen of individueel:
  - naar instructies, en deze uitvoeren (bijv. bij activiteiten)
  - naar een verhaal (bijv. een prentenboek)
  - naar gesprekken (bijv. belevenissen van anderen, of via tv, radio of internet)
- ontdekken van verschillende tekstsoorten (bijv. prentenboek, instructie)
- ontwikkelen van verhaalsbegrip
- herkennen van de relatie tussen tekst en beeld
- precies luisteren en stellen van vragen
- interpreteren van wat wordt verteld (relateren aan eigen kennis en ervaring, betekenis afleiden uit intonatie en zanggebruik)

Gesprekken voeren

- deelnemen aan geplande en ongeplande gesprekken:
  - voor discussie en overleg (bijv. over spel, ervaringen, activiteiten)
  - om informatie uit te wisselen (bijv. over gebeurtenissen, n.a.v. prentenboeken, of om elkaar te helpen)
- herkennen van gespreksregels (bijv. luistergeest, beurtwisseling) en gespreksrollen
- vasthouden van het gespreksonderwerp
- ervaren van verschillende gespreksdoelen
- bewust worden van verschillen tussen gesprekspartners en van omgangstijl
- (nieuwe) woorden kiezen en gebruiken
- vloeiend en verstaanbaar praten met ondersteuning (pauses, aanwijzingen en herformuleringen mogen voorkomen)
- reageren op ... (niet geven), vragen stellen en beantwoorden

Ontkennende en beginnende geleterheid

Leesplezier

- ontwikkelen van leesplezier vanuit een rijke leesomgeving
- plezier tonen in voorlezen en boeken (leesbeleving)
- meeleven met personages in een op de leeftijd afgestemd boek
- uren van gevoelens/ mening over een voorgelezen verhaal of rijmpje
- zich inleven in alledaagse onderwerpen (aardrijt bij de leefwereld en bij onderwerpen die verder afstaan van het kind)

Oriëntatie op verhaal en tekst

- ontwikkelen van kennis over de functies van lezen
- herkennen van verschillende teksten:
  - informatieve teksten
  - instructies (bijv. recept, bouwtekening)
  - betagende teksten (bijv. reclame)
- herkennen van fictieve teksten:
  - verhalen (bijv. zoals hier-en-nuverhalen, sprookjes en dierenverhalen)
  - poëzie (rijmpjes, verjaardags- en liedjes)
- kennis ontwikkelen over de opbouw van een verhaal of tekst (m.b.v. leesstrategieën)
- ontdekken van de structuur van taal (geluid, zin, woord)
- begrijpen waarom een verhaal of tekst bestaat (bijv. boei, vree, geschied)
- begrijpen en interpreteren van verhalen en teksten
- nadenken of navertellen van een voorgelezen verhaal (met of zonder illustraties)

Oriëntatie op geschreven taal

- ontwikkelen van kennis over de functies van schrijven
- bemoeden van het verschil tussen gesproken en geschreven taal
- ontdekken van het verschil tussen 'schrijven' en 'lezen'
- spelen met lettertekens (benoemen en schrijven)
- schrijven met eigen grafische middelen (tekeningen, pictor, krabbel, symbolen)
- schrijven van woorden met grote eenheden (bijv. eigen naam, logo's en merktekens)
- achterhalen van de betekenis van geschreven taal

Fonemisch bewustzijn en alfabetisch principe

- spelen met klanken en symbolen: woorden uitklanken

Taalbeschouwing/ Metalinguïstische vaardigheden

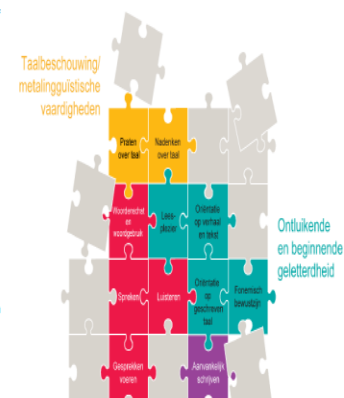
Praten over taal

- voeren van gesprekken over taal en taalgebruik
- Nadenken over taal**
- reflecteren op taal
- verbeteren van taalgebruik

Schrijven

Aanvankelijk schrijven

- schrijven over concrete en herkenbare dingen op basis van de ontwikkeling en interesses van de leerling (bijv. verhalen, gedichten, briefje, kaartje, bedankje, berichtje)
- praten over wat de leerling heeft opgeschreven (over de vraag wat de leerling heeft bedoeld en de vraag waarom de lezer bepaalde dingen wel/niet kan begrijpen)
- ervaren dat geschreven taal communicatieve doelen heeft
- onder woorden brengen van gedachten, gevoelens en meningen (mondeling of schriftelijk)
- ervaren dat verschillende lezers (lezer, medeleerlingen, ouders) verschillend reageren op anderszins en hun eigen teksten
- dicteren van teksten waarbij de lezer ondersteunt bij het formuleren (bijv. door vragen te stellen, of woorden te noemen/introduceren)

Kansen in spel

thema: **het circus is in de stad**

Voorbeeld doelen impliciet in hoeken

Doel spel:

Kinderen oefenen met rolgebonden handelingen en rollentaal.

Themahoek: circusvoortent

Spelscript:

De flyer valt in de bus/internet. We gaan naar het circus. We betalen de kaartjes voor onze rang en stoelnummer. We kijken naar de voorstelling met een programmaboekje. We kopen wat lekkers in de pauze.

Doel rekenen doelen 2-3:

Gr 2: Herkennen getallen tot en met 20

Gr 3: automatiseren van splitsingen tot en met 12. en doelen geld methode

Ondersteunende hoek: Circustent

Spelscript: De directeur en de artiesten verzorgen de voorstelling.

Verkoop van kaartjes, plaatsen bepalen in de tent, volgorde van optreden

Doel taal: doelwoorden thema

Woordenschat: actief gebruiken doelwoorden thema.

Koppelen van tekens aan klanken.

Gr 3: schrijft een verhaal over de artiesten in volgorde.

Gr 2: idem in eigen tekens

Gr 3: Herkent woorden met lange en korte klanken uit het thema en sorteert deze.

Taalhoek: we schrijven een verhaal om voor te lezen over het circus en we lezen boeken voor.

Dagboek bijhouden over de gebeurtenissen in het circus

Probleem inbrengen dat opgelost moet worden....

Reflectie voorbereiding

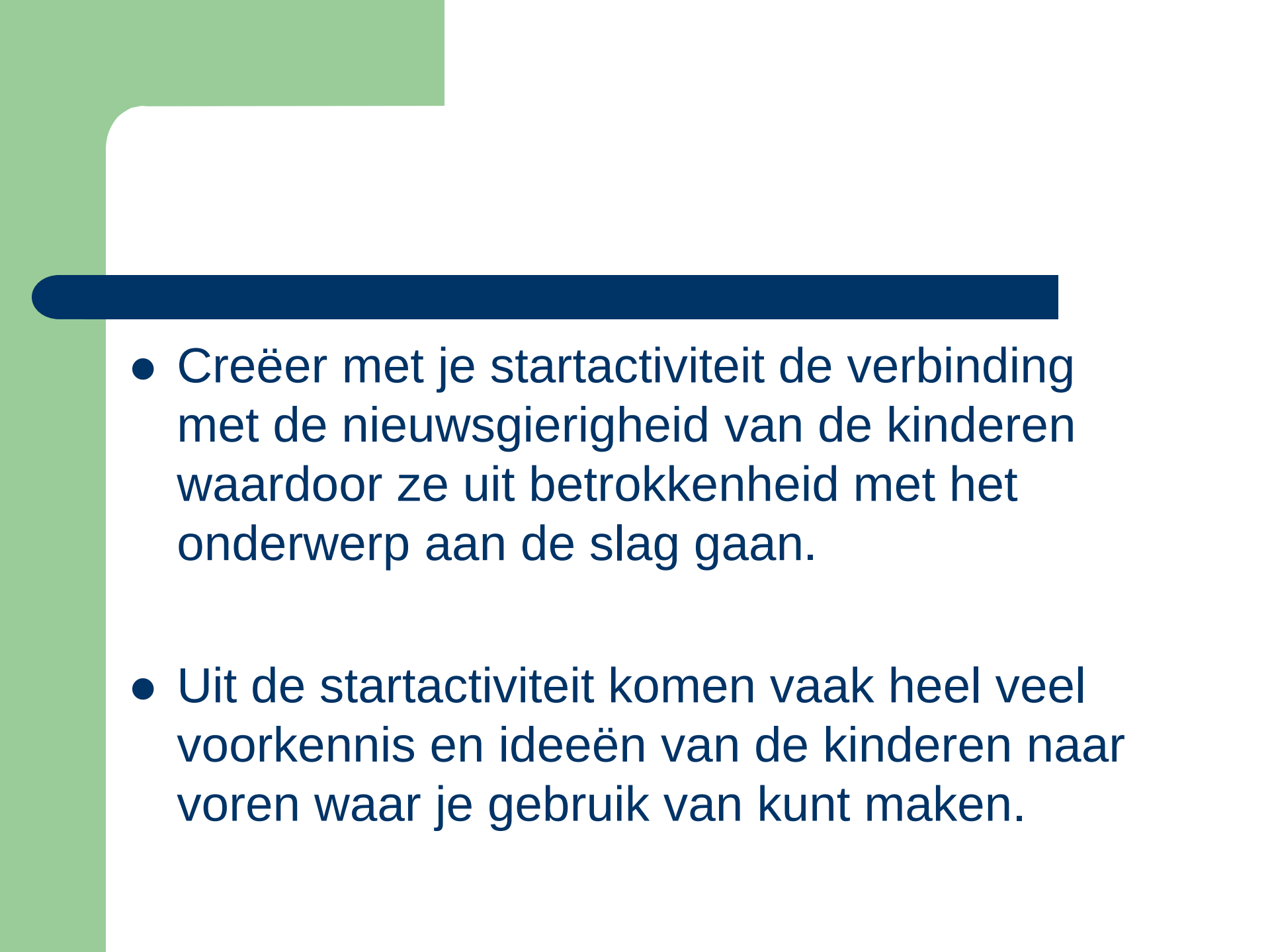
- *Welke relevante gegevens heb ik meegenomen uit de vorige themaplanning?*
- *Komen alle ontwikkelingsgebieden in voldoende mate in balans aan bod?*
- *Werk ik doelgericht met focusdoelen?*
- *Komen doelen expliciet aan bod en heb ik doelen impliciet verwerkt in de speelleeromgeving (kansen voor spel)?*
- *Aanbod voldoende uitdaging tot ontwikkeling op verschillende niveaus?*
- *Is het aanbod betekenisvol, zorgt het voor grote betrokkenheid en gedifferentieerd?*
- *Is de organisatie vooraf doordacht?*
- *Is de afronding en de evaluatie gepland?*

Fasen thematiseren

Fasen	Wat
Fase 1 Vorbereidingsfase	Planning, focusdoelen, inhoud, verplichte activiteiten. (themaplan) Taal/rekenmethode of doelen SLO gr 3
Fase 2 Oriëntatiefase	Oriëntatie op thema inhoud met startactiviteit(en) Kennis en vragen verzamelen, spelverhalen in themahoek Onderzoek en ontwerp
Fase 3 Uitvoeringsfase	Werken en spelen in het thema, bijstellen, uitbreiden, spelscripts, focussen, kansen in spel benutten, kennismuur vullen.
Fase 4 Afrondingsfase	Afsluiting thema: activiteit, feest, afbouw hoeken, kennissoogst...
Fase 5 Evaluatie en vervolg	Evaluatie bevindingen in Iln volgsysteem, Doelen herhalen in nieuw thema. Aanzet/overgang naar nieuw thema.

Voorbeeld van startactiviteiten

- “We werken in de dierentuin”: een bezoek aan de dierentuin of in een gesprek met een dierenverzorger.
- “Het circus is in de stad” vertellen uit een circusboek, acrobaat komt optreden met een clown...
- “We gaan naar de schoenenwinkel: op bezoek gaan bij een schoenenwinkel of laat een schoenmaker in de klas laten komen.
- “Hoe leven de dino’s?” heb je een dino-ei of een bot gevonden in je tuin....

-
- Creëer met je startactiviteit de verbinding met de nieuwsgierigheid van de kinderen waardoor ze uit betrokkenheid met het onderwerp aan de slag gaan.
  - Uit de startactiviteit komen vaak heel veel voorkennis en ideeën van de kinderen naar voren waar je gebruik van kunt maken.

Thema-inhouden naar de schoenenwinkel 1-3

- Aanleiding tekst leesmethode, prentenboek in de herfst, bezoek schoenenwinkel:
Nieuwe winterschoenen nodig.
- Kennis: Informatieve en prentenboeken, woordweb, kennismuur opbouwen, presentatie, snuffelen.
- Onderzoeksvragen samenstellen: ontwerpen, folder, stappenplan verzorgen schoenen, dialoog schrijven.
- Onderzoek: maakproces schoenen en ontwerpen van eigen schoenen

Waar is de kleinste brandweerpost voor?

Wat doet een brandweerpost? En waar komen die brandweerposten voor?

Wat doet een brandweerpost? En waar komen die brandweerposten voor?

Wat doet de brandweer allemaal, behalve brand blussen?

Waar komt het bluswater vandaan?

Wat kan je 'brandweerpost' anders worden?

Wat gebeurt er als er brand is en er is geen brandweer? Hoe weet de brandweer waar hij heen moet?

Fasen thematiseren

Fasen	Wat
Fase 1 Vorbereidingsfase	Planning, focusdoelen, inhouden, verplichte activiteiten. (themaplan) Taal/rekenmethode of doelen SLO gr 3
Fase 2 Oriëntatiefase	Oriëntatie op thema inhoud met startactiviteit(en) Kennis en vragen verzamelen, spelverhalen in themahoek Onderzoek en ontwerp
Fase 3 Uitvoeringsfase	Werken en spelen in het thema, bijstellen, uitbreiden, spelscripts, focussen, kansen in spel benutten, kennismuur vullen.
Fase 4 Afrondingsfase	Afsluiting thema: activiteit, feest, afbouw hoeken, kennisoogst...
Fase 5 Evaluatie en vervolg	Evaluatie bevindingen in IIn volgsysteem, Doelen herhalen in nieuw thema. Aanzet/overgang naar nieuw thema.

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

De torteltuin in gevoel

Rol leerkracht

- Ideeën van de kinderen integreren en ruimte geven
- Interactieve vragen stellen waardoor het denkproces bij de kinderen verder gaat
- Meespelen: (niet de regie overnemen!!) volgen, kijken, denkvrage stellen die passen bij het spelproces (geen juffenvragen)
- Terugkijken met de kinderen op wat ze gedaan hebben

Maar vooral:

- Verwonder, bewonder, verbaas en toon je enthousiast over hun ontdekkingen.
- Volg de kinderen, zij worden daar door mede eigenaar.
- Jouw belangstelling geeft verbinding, verdieping en creëert kansen.
- Gebruik je oren en je ogen.

Speel mee!

- www.taal-in-spel.nl

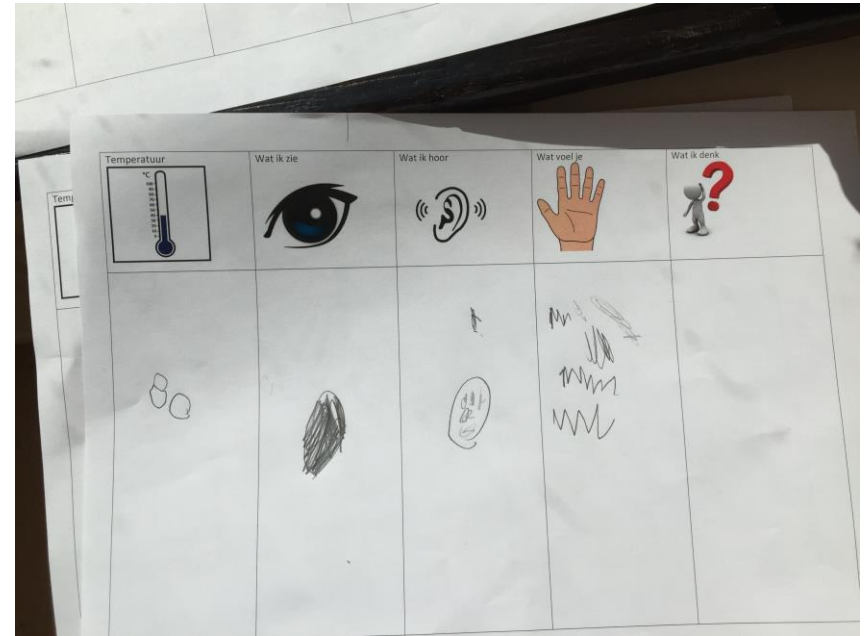

De rol van archeoloog spelen

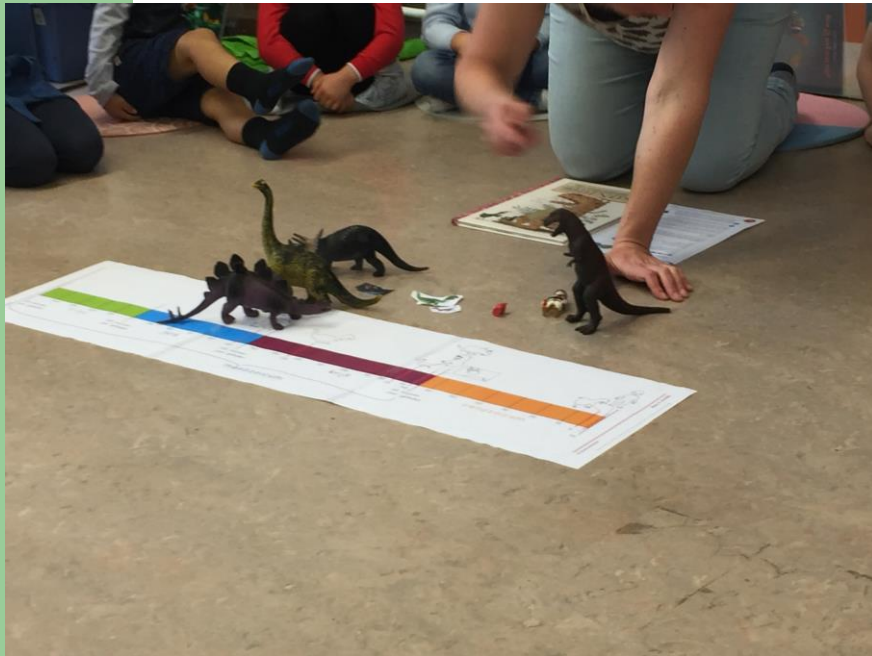

Een dinosaurus ei onderzoeken

Onderzoek naar de tijdlijn

Wie heeft welke rol op de camping?

Wie?	Wat doe je?	Wat zeg je?
Receptionist	Receptie openen Gasten ontvangen en inschrijven, rondje lopen, verkoopt douchemunten	Welkom op camping Graag het inschrijfformulier invullen. Plattegrond geven en aanwijzen/tekenen waar de tent/caravan mag staan.
Campinggast	Aanmelden, plattegrond lezen, tent opzetten, naar het wc-gebouw	Ik heb gebeld en er is een kampeerplekje voor mij. Hier moet de tent staan. Ik zet de tent op, eerst...
Campinggast	Idem	
Schoonmaker	Maakt de wc en douche schoon, leegt prullenbakken, opent en sluit wc gebouw	Ik open het gebouw, ik sluit... Ik veeg, leeg, mop, ik ruim de vuilniszakken op.
31 ??		

Hoe benut je spel bij de methoden?

Themacircuit groep 3

- Voorbeeld activiteiten:
  - **hoeken spel**: themahoek, huishoek
  - **informatieve boeken** bekijken/lezen
  - **iets maken/schrijven** voor de hoeken
  - **verteltafel naspelen**/eigen verhaal van anker/thema verhaal
  - **onderzoeksvraag**
  - **ontwerpen** n.a.v. een vraag/probleem
  - **begrijpend luisteren**: samenvatten verhaal, tekenen, op zoek met een vraag

Fasen thematiseren

Fasen	Wat
Fase 1 Vorbereidingsfase	Planning, focusdoelen, inhoud, verplichte activiteiten. (themaplan) Taal/rekenmethode of doelen SLO gr 3
Fase 2 Oriëntatiefase	Oriëntatie op thema inhoud met startactiviteit(en) Kennis en vragen verzamelen, spelverhalen in themahoek Onderzoek en ontwerp
Fase 3 Uitvoeringsfase	Werken en spelen in het thema, bijstellen, uitbreiden, spelscripts, focussen, kansen in spel benutten, kennismuur vullen.
Fase 4 Afrondingsfase	Afsluiting thema: activiteit, feest, afbouw hoeken, kennisoogst...
Fase 5 Evaluatie en vervolg	Evaluatie bevindingen in IIn volgsysteem, Doelen herhalen in nieuw thema. Aanzet/overgang naar nieuw thema.

Van thematisch werken naar thematiseren

Kortom:

- Houdt het thema klein
- Maak de titel actief.
- Haal de buitenwereld naar binnen en andersom
- Treed veel in interactie met de kinderen, zo creëer je gedeeld eigenaarschap
- Evalueer regelmatig zodat je weet waar je aandacht aan gaat besteden de volgende keer, welke kinderen vielen op, wat hebben ze van jullie nodig. observaties
- Werk samen met je onderbouwteam van de school, verdeel je krachten, competenties en kwaliteiten.

Literatuur:

- *Van thematisch werken naar thematiseren (2021)* — Aafke Bouwman, Margreet Mulder, Sigrid Houtsma, Kobi Wanningen Pica
- *Thematiseren met jonge kinderen* — Aafke Bouwman en Kobi Wanningen HJK maart 2022
- *Thematiseren met jonge kinderen* — SLO
- *Reken op thematiseren* — Margreeth Mulder Volgens Bartjens maart 2022

